

merőbb japán katonai írónak, Hatasin di tábornoknak a „Nicsi Nicsi“-ben megjelent cikkét, amelyben a vadlövészeti flottabázis felől Japán fenyegető légi veszedelméről számol be.

Továbbiakban az „Izvesztia“ idézi a „Nihon“-ban Kamaitsi tollából eredő cikket, amelynek címe:

„Japán-amerikai, vagy japán-szovjet háború?“

Az újság által „az orosz kérdés specialistájának“ nevezett szerző tanácsa szerint Japánnak egy adott pillanatban Amerikával közös megegyezés alapján támadásba kell átmennie a Szovjet ellen. „Akivel szó sem lehet barátságról“. Továbbiakban írja, hogy: „A mandzsuriai probléma megoldása a szíriai problémák megoldásától függ.

Ha Mandzsúria Japán számára az életet vagy halált jelenti, épen úgy Kelet-Szibéria az életet vagy halált jelenti Mandzsúriára és Mongolország számára...“

Befejezésül még azt írja az „Izvesztia“:

„Ha a japán imperialisztáknak sikerülne a japán nemzetet egy új kalandba berántani, úgy beletörne Kelet-Szibériába a foguk. Szibéria nem sétatér, a melyen imperialista rablók büntetlenül sétálhatnak.

Eppen ezért a Szovjetunió közvéleménye nyomatékosan felszólítja az egészséges elemeket Japánban, hogy ennek a példátlan véres agitációnak vessenek véget.“ Így az oroszok.

Közben tovább rohantak az események és immár befejezett tény a „független Mandzsu köztársaság“. Az orosz sajtó elcsendesedett. Japán pedig egy új lépésre készülődik.

Az egész ügy tulajdonképpen úgy kezdődött, hogy ezelőtt egy évvel eltűnt Mandzsúriában egy japán kapitány. Névszerint Nakamura. Erre a japánok megszállták Mukdent. Miután azonban nem találták a kapitányt, tehát a szélrózsa minden irányába csapatokat küldtek, hogy felkutassák. És a csapatok csak mentek és keresték a kapitányt, de nem találták meg sehogysem, míg végre az egész keresgélés a három kínai tartomány megszállásával és a „Független Mandzsu Állam“ megalapításával végződött.

Legutóbb aztán még az történt, hogy a japáni újságokba író mandzsu történelmetudósok váratlanul felfedezték, hogy az utolsó igazi mandzsu nemzeti állam nem három, hanem négy tartományból állt és hogy ez a negyedik tartomány épen a Jehol nevezetű, a melyeknek birtoklása, miután északról a Beipin-Tientsin vonalat érinti és a japán okkupációs seregek számára óriási politikai és gazdasági előnyöket jelentene, amellyel, hogy Csang-Su-Liang kínai tábornok seregei ezzel a Nagy Fal mögé szorulólnak vissza. Véletlenül éppen Jehol tartományán keresztül vezetnek az utak Mongóliába és így egy további terjeszkedés lehetőségei is nyitva állának. Jehol tartománya igen alkalmas gyapottermelésre és érdekes, hogy japáni tőkésnek már ki is dolgoztak egy hároméves tervet egy gyapotipari bázis megteremtésére. Jehol és Mongólia rendkívül gazdag állat- és vadgazdagságú terület. Jehol és Mongólia rendkívül gazdag állat- és vadgazdagságú terület. Jehol és Mongólia rendkívül gazdag állat- és vadgazdagságú terület. Jehol és Mongólia rendkívül gazdag állat- és vadgazdagságú terület.

Azokban a japán csapatok sokáig tétlenül ültek mégis ezelőtt a kincseskamara előtt, míg most újra érdekes dolog történt. Augusztus 7-én újra eltűnt egy japáni kapitány. Névszerint Issimito. A Csincsuaiban székelő japáni divízió parancsnoka ultimátumot nyújtott át a Jehol kormányzónak, hogy Issimito kapitányt bocsássák szabadon. Lényegtelen most már, hogy a kormányzó mit válaszol erre, viszont ezzel bizonyosan megkezdődött a hadioperációk második szakasza is, amelynek végcélja Jehol.

A Mandzsu Állam feladata lesz ennek az annexiónak politikai befejezése, a japáni seregek pedig Issimito kapitány „keresése“ közben végrehajtják az okkupációt.

A japáni csapatok azonban még itt sem állnak meg. Délmandzsúriában

van egy hegyszoros, amely a Tiencsin felé vezető utat nyitja meg. Ez Lju-anho vidéke.

Most már egy hónapja, hogy a kínai orosz szerződést aláírták, de ezideig semmi különös látható jele sincs ennek a kétségtelenül óriási hoderejű ténynek.

Mégis nagy szenzáció volt az utóbbi hetekben, mikor a kínai nemzeti hős, Csan-Kai-Sek tábornok Nankingből rádión keresztül kiáltotta világgá, hogy

Csütörtökön délben indultak el Palesztinába az erdélyi chalucok

Énekkel és tánccal bucsuztak el a chalucok a gáluttól a kolozsvári pályaudvaron

Cluj-Kolozsvár, október 20. (Az Uj Kelet tud.) Ma délben tizenkét óra 8 perckor indult el Kolozsvárról a bukeresti gyorsvonattal Kontancán keresztül Palesztinába az első szervezett chaluc-csoport. Az elmúlt esztendő során szakadatlanul tartott Erdélyből a kiszivárgás az épülő országba, ám a kivándorlók nagyrésze polgári rétegekből került ki. Ez volt az első alkalom, midőn szervezett chalucok allijáztak, fiatal fiúk és lányok, akik mint a Hasomér Hacair szervezet tagjai éveken keresztül készültek fel az organizált chaluc utra: a palesztinai termelő munkára és a kibuc társadalmi életre.

Kolozsvárról öt chaluc és öt chalucal indult el. Itt csatlakozott a kivándorló csoporthoz a nagyváradi Kós család nyolc tagja s ugyancsak velük utazott Öhlbaum Etus, a Zsidó Nemzeti Szövetség volt titkárnője, az Aviva Szervezet első vezetője. A pályaudvaron nagy tömeg gyűlt össze a fiatalok bucsuztatására. Megjelentek a hozzátartozók kivül Kolozsvár cionista társadalmának vezetői és vezetői.

Az utnak induló chalucok hangos jó kedve uralkodott a perronon. Friss, erős és egészséges lendületük átragadt mindenkire és a még a legközelebbi hozzátartozók sem érezték a válás és bucsuzás fájdalmát. Csak akkor borultak el a szemek, amikor befutott a pályaudvarra a gyorsvonat, amely Nagy-

„ő azért vállalta a központosított kínai hadsereg fővezérletét, mert Mandzsúria soha nem lehet és nem maradhat a japánoké és ha szépszóval nem tágitanak, akkor majd erővel vet gátat az invázióknak és fegyveres kézzel tisztítják meg Kína földjét a japánoktól.“

Ezek után azt hiszem nem lesz már senki, aki a megnevezési szerződés és általában a szerződések békés szándékában ne hinne rendületlenül. Ugye bár?

váradról magával hozta a kivándorlók külön kocsiját.

A chalucok hatalmas csomagjaikkal dr. Weisz Fülöp agilis Palesztina-hivatali elnök kommandórára egy pillanat alatt elhelyezkedtek a külön kocsihoz és most megkezdődhetett volna az obligát bucsuztató sírás. Ekkor azonban a Hasomér Hacair szervezet fiatalabb tagjai, akik körülállották allijázó chalucok kocsiját, hirtelen pattogó chaluc nőtáakra gyújtottak rá és velük énekeltek az egész kocsit. Alig hiányzott már néhány perc az induláshoz, bucsuzásra már idő sem volt, amikor a chalucok sorra leugráltak a kocsihoz és a sinek között körtáncra perüdültek.

Szakadatlanul szóltak a chaluc-nőtáék és tartott a chalucok tradicionális hórája, míg mozgásba nem jött a vonat. Csak ekkor tört utat a meghatottság és a perronon könnyezni kezdtek a hozzátartozók és a nemsokára szintén utnak induló chalucjelöltek, a kik egy időre elszakadtak társaiktól.

A perron fájdalmas kendőlobogtatására, a gördülő vonatról felcsendülő vidám chaluc-énekek és mosolygó arcok adták meg a visszhangot és a perronról is, a mozgó vonat ablakaiból is felcsendült egy-egy kiáltás: *Viszontlátásra!*

Igy indultak utnak Erdély legfiatalabb chalucjai az Erebe a kolozsvári pályaudvarról.

Franciaországban száz nő közül negyvennégy nem megy férjhez

Háromszáznál több leány van az egész világon

Párizs, október 20. Érdekes statisztikai kimutatás jelent meg Amerikában arról, hogy mennyi a nők száma Amerikában és a főbb európai országokban és hogy a házasságok száma a háború után emelkedett-e vagy csökkent. A statisztika azt mutatja, hogy bár a születések arányszáma szerint a legtöbb országban a női nem túlsúlyban a férfiaknál, a házasságkötések száma mégis emelkedett és egyre csökken azoknak a nőknek a száma, akik leányok maradnak.

A statisztika adatai szerint az egész világon 380 millió a hajadonok száma. Ebből Amerikára esik 11 millió, Angliára pedig 6 millió. Amerikában 1910-ben ezer nő közül 297 maradt hajadon. Tíz évvel később ez a szám lecsökkent 273-ra, ma pedig csak 264 leány marad pártában. A házasságok száma tehát állandóan emelkedik, holott Amerikában évről-évre több leány születik, mint fiú.

Angliában szintén javultak a nők házassági kilátásai. Harminc évvel ezelőtt tízezer nő közül 3950 nem tudott férjhez menni. Ez az arányszám most lecsökkent 3680-ra. Ez csak a szorosán vett Angliára vonatkozik, mert a takarékos skótoknál az utóbbi két évtizedben csökkent a házasságkötések száma.

Németország lakossága 1910-ben 57

millió 700 ezer volt, 1925-ben 62 millió 400 ezer, szaporodás tehát 15 millió. A hajadonleányok száma majdnem ugyanaz maradt. A 16 millió leány férj nélkül maradt Németországban már a háború előtt és ez a szám a lakosság emelkedése következtében csak 36 ezerrel szaporodott.

Franciaországban manapság száz nő közül 44 nem megy férjhez, jöllehet a női nem szambeli fölénye a férfiakkal szemben a háború előtti évekhez képest megkétszereződött. A férjes nők száma 1921-ben 8 millió 489 ezer volt, 1926-ban pedig 9 millió 184.458. Az asszonyok száma tehát 695.450-el emelkedett.

Angliában a házasságkötések száma 1927. évben volt a legnagyobb. Ebben az évben 308 ezer leányt vezettek az oltár elé. Angliában általában igen korán nősülnek az emberek, vagy soha. A kritikus kor 30 és 39 között kulminál. 1927-ben a harminc és negyven év közötti leányok 42 ezren kaptak férjet.

Svájcban az utolsó hat esztendőben alig emelkedett a házasságok száma. Itt is a fiatal évfázatokra esik a legtöbb házasság és azoknak a nőknek a száma, akiknek harmincon felül sikerült a házasság révén behajózni 51.113-ról lecsökkent 4676-ra.

Elkészült a valuta-reformtervezet

Prágában törölték a lej hivatalos jegyzését

Cluj-Kolozsvár, október 20. A nemzetközi pénzügyi életben foglalkoztatja a valuta-reform, illetve ugyanez a kontingens-rendszer bevezetésének kérdése. A nemzetközi fizetések bankja ugyanis már elkészült a valuta-reform-tervezetével, azonban ennek kivétel a jelen pillanatban igen nagy nehézségekbe ütközne, mivel az egyes államoknak külső kereskedelmi helyzete a bevezetett kontingens-rendszerek miatt igen zavarossá vált. Mint ismeretes, Németország volt az első, amely szinte erőszakosan életbeléptette az importkontingens-rendszert, aminek következtében először Hollandia, majd Olaszország és Finnország vették bojkott alá a német exportárakat s elvben tiltakoztak ezen rendszer ellen úgy Románia, mint Belgium, sőt más államok is.

Értesülésünk szerint Németország ipari körében most mozgalom indult meg annak érdekében, hogy ezt a kontingens-rendszert megszüntessék, miután annak semminemű előnye sem mutatkozott Németországra nézve.

Itt írjuk meg, hogy a romániai pénzügyi körökben kommentálják azt a tényt, hogy a cseh nemzeti bank és a prágai tőzsde intézkedésére törölték a lej hivatalos jegyzését, bár az a vélemény, hogy ez csupán technikai intézkedés, lényegesebb jelentőséggel nem bír. Az eseményt egyébként a következőkre vezetik vissza: A nyugati devizákban a Banca Nazionalea csak igen kis mennyiségben elégti ki a legális igényléseket ezzel szemben a Kompenzációs Pénztár a cseh koronában való befizetéseket a legnagyobb összegben is ötlejes árfolyam mellett honorálja. A legutóbbi napokig még millió tétételeket is befizettek a Kompenzációs pénztár javára és a Kompenzációs Pénztár csehkoronában térítette azokat. Csehkoronában így még zügorgalom sem alakulhatott ki, miután az igények ebben az esetben a többi devizáktól eltérően, a legnagyobb mértékben kielégítést nyertek. Abban az esetben tehát, ha itten ötlejes árfolyamon bármikor lehet cseh devizát kapni, nem bír jelentőséggel az, hogy a lej a prágai tőzsdén jegyzik-e egyáltalán és hogy milyen árfolyamon jegyzik. Nagyon valószínűnek látszik, hogy a lej árfolyamjegyzésének a prágai tőzsdén való felfüggesztése épen azért maradt el, mert az elszámolás a román és a cseh nemzeti bankok között létrejött megegyezés értelmében kompenzációs alapon intézik el, az elszámolás így tehát a Kompenzációs Pénztár hatáskörébe utaltatott.

— November hatodikán, a német választások napján alkoholtilalom lesz Németországban. Berlinből jelentik: A november hatodikai birodalmi gyűlési választásokra való tekintettel a porosz főbiztosi kormány eltöltötte a választások napjára s az ezt megelőző napra szeszitalok kizsárgatását.

— Az osztrák kereskedelmi kamarák kongresszusán Dollfuss kancellár a kormány politikáját védelmezte. Bécsből jelentik: Az osztrák kereskedelmi kamarák kongresszusán megjelent Dollfuss szövetségi kancellár is. Meghallgatta az előadó kormányellenes gazdasági javaslatát, mire szószólásra jelentkezett. A kancellár beszédében tiltakozott az ellen, hogy a kongresszus olyan előadói jelentést és javaslatokat fogadjon el, amelyek tele vannak célszavakkal és gyanúsításokkal a kormány ellen. A kormány — mondotta a kancellár — nem folytathat egyoldalú ipari politikát, mert gondólnia kell arra is, hogy agrárnépessége is van Ausztriának.

WELLS H. G.

Minden kötet egész vászonban kötve, gyönyörű papírra nyomtatva, kötetenként 60 lej. 1. Anna Veronika. 2. Az istenek elege. 3. Kippas. 4. A láthatatlan ember. 5 és 6. William Clissold világa. 7. Mr. Polly lázadása. 8. Amikor az üstökös eljön. 9. Egyelőre. 10. Elő és kaland. 11 és 12. Tono Bungay. 13. Mr. Britling. 14. Csodálatos történetek. 15. Az álom. 16. Bealby. 17. Mr. Lewis ham és szerelem. 18. A tengeri tűndér. 19 és 20. A szenvedélyes barátok. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában összeg és portóköltés előzetes bekioldése utánvétellel.

Szilá

A Maniu-kó földi ve

Cluj-Kolozsvár (let tud.) Az nagy megnyug Maniu-kormány hónapok politikai hangok, amelyek belől is az infláció megrették a lejre. Amint írta meg Erdély óriási kereslet tájkban. Egy olitikus, mint J. inflációs követközvélemény valutavásárlásról hogy pénzét meg a hangulatna hogy az összes felszöktek a 204—205-ben a viszonyítva sz is. Egyes ország Temesváron is, dollár ára.

A valutaemelésig sem jelent valami baj érteken. A lejnek a földön és külföldön vásárlóértéke. A nyeként ugyan intézetei óvakod is olyan tünet szetszerűen járt táknak Románia kedésével.

Titules

Maniu kormány a körülmény, h pott a kormányt állította a pénz

Titulescuban testesül meg. ját mind

mert a külföldi kapcsolatai kiz hogy bármilyen engedje Rom ségeinek előírás nak a stabilizác ismert merev áll nál is nagyobb manák fentartás keny árleszállás valutákban.

A dollár Jassa és tegnap óta f les árfolyama f globomban a fra svájci frankot 3 d'ort 775-ben kin lett sem akadt v

Maniu kormány föld is eszkompt ken a lej emelk Belföldön, főleg értékek állandó napok áremelked zsolódnak és

a lej hivatalos zött a diszpar

A külföldi pénz Maniu-kormány meglepetést kelte

tömegesen bocs valutat, nehogy súlyos vesz

Bukaresti pénzügy optimista, Kolozsv ajánlások történet kozatos esése n iránt nem mutat

A Ba lejt f

A lej erősödés kellő intézkedés tani. A vámvat kat kaptak, hogy

A FILM VILAGA

A mézi költészet

Írta: André Maurois.

Nemcsak az egyes képeknek egymás után való vetítése művészet, de minden különálló kép, önmagában is, egy művész munkája. Mert a művésztől függ, hogy melyik tárgyat vezessék be első sorban a képbe, hogyan osszák el a fényeket, hogyan tüntessék el a színpad egyik részét, hogy egy megnagyított pontra irányítsák a nézőközönség figyelmét, mely a néző számára azonnal a művész gondolatának kifejezőjévé válik. Például van az „Utolsó ember”-ben egy pillanat, amikor a főszerepet játszó portás szillettjéből nem látszik csak annak esztől fénylő gummiköpenyege, ami egy nedves és monstruózus foka benyomását kelti. A „Fájdalmak útjában” estélyt mutatnak be, melynek egyik képe érzéki hatást tesz a nézőre. Egy pillanatban az egymásutáni sorokban ülő férfiak és nők eltűnnek és nem látjuk csak a nők selyemharisnyába bujtatót lábait, amelyek a zene ritmusát ütlik ki és ugyanakkor, ugyanabban a ritmusban a férfilábak mozgása is látható. A hatás ugyanaz, mintha egy regényíró írta volna le: „Különösképen észervehető...”

Az, amit egy regényíró stílusa jelent a regényben, megfelel a markirozó képességnek a filmben. De itt óvatosságra van szükség. Soha nincs túlzás a gesztusokban. A nagy művész itt is, mint mindenütt azzal tünik fel amit mellőz.

Az elmuló nyáron szerencsém volt megismerkedni Chaplin egyik filmrendezőjével. Ő mondta nekem, hogy Chaplinnek legfőbb gondját képezi, hogy röviden fejezze ki magát. Minél többször látja vetíteni saját filmjeit, annál inkább érzi a szükségét annak, hogy több és több képet küszöböljön ki. Elgondolása azonos a Mentescuval, aki azt mondta, hogy a jóírásnak főfeltétele a közvetítő gondolatok kiküszöbölése. Charlie akkor a legboldogabb, ha beszéd helyett szuggereálhat. Egyik filmjében, a „Közvélemény” címűben meghatározó és művészi az a pillanat, amikor az állomáson a vonat elindulását figyelő asszony arcán nem a vonat, hanem a kupék halvány visszfényét olvashatja le a néző. És van ennek a filmnek a meséjében egy anekdota, mely a többi művészetekhez hozza közel a filmet.

Tudott dolog, hogy milyen nagy szerepet játszik a véletlen és milyen nagy szerepe van a művészetben a véletlen felhasználásának. Tudott dolog az is, hogy Shakespeare mennyire hódolt annak a kötelezettségnek, hogy a színésztrupp egy-egy kiemelkedő tagja számára írjon szerepet, vagy hogy Michelangelo néhány nagyevű szobrának különös alak megformálását az anyagul szolgáló márvány formája befolyásolta. A „Közvélemény” c. Chaplin-filmben elért hatás oka a következő: A film Franciaországban játszódik le és Amerikában készült, mesterséges díszletekkel. Mikor a vonatnak ki kellett indulnia az állomásról, Chaplin észrevette, hogy nincsenek francia kocsi, csak amerikai vagonok, amelyeknek használata lehetetlen. Akkor jött az a gondolat, hogy mellőzze a vonatot és szuggereáljon. Ilyen módon rendkívül, művészi sikert ért el.

Egyes munkatársai szerint Charlie tulajdonképpen eliptikus rendszert folytat. Ami engem illet, azt hiszem, hogy a „Csavargó” befejezésének valamivel teljesebbnek kellett volna lennie. Az az érzésem, hogy a mexikói borzalmak nincsenek kellőképpen kihangsúlyozva, hogy a hős lelkében a határon lévő Amerika veszélyeit felébredesse. De ebben a rövid darabban milyen bámulatos a stílus! A „Csavargó” úgy végződik, mint egy Merimée novella. Mint ahogy a „Hajsza az arany után” úgy indul, mint egy Flaubert-regény. Az a mondat, amelyet az aranyért vándorlóknak hosszú sora szuggereál, amint kuszik a havon és utána néhány pillanat múlva feltűnik Chaplin magányosan a Salambo kezdőmondatára emlékeztet, amely így szól: „Volt Mezarban, Karthago egyik külvárosában...”

Ez egyébként „A parmai Chatreuse” kezdetéhez is hasonlítható, azzal a móddal, ahogyan a hős egy sokkal általánosabb képből előlép. A könyv első két oldala a francia csapatok leírása Olaszországban. Ezek megfelelnek Chaplin aranyasóinak, az előzők közül egyszerre ugrik elő Robert főhadnagynak, Fabrice atyjának alakja, éppúgy, mint az aranykeresők mögül Chaplin.

Az író és a film stílusa közötti hason-

latosság mindig felvetődik. Chaplin alakja Anatole Franceot juttatja eszembe. Tudnivaló hogy milyen hatást ér el France azzal, hogy durvaságokat a legfinomabb nyelven közöl, mikor Rigetről és Eufemia szakácsnőről Bossuet nyelvezetében beszél. Szófőlényre megegyezik azzal, amint Chaplin, amikor a „Hajsza az arany után”-ban úgy vágja fel a cipő sarkát, mint ahogy egy maitrex d'hotel precíz és tökéletes mozdulatokkal csirkeszárnyat vág fel, vagy amikor meg kell ennie cipőfüzőjét és cipőszegét, azt az embert parodizálja, aki szívesen és elegánsan enne salátát vagy makaront. A két mester: Anatole France és Charlie Chaplin, hogy különböző komikus árnyalatokat érjenek el, szinte azonos eszközökkel mennek át egyik kategóriából a másikba.

(Folytatjuk.)

... robbant a bánya!

1906 március 12-én a német határmenti francia Courrières községnél 1200 francia bányász temetett be a bányarobbanás. A közvetlen szomszédságban levő németországi bányászok a szerencsétlen hírenek hallatára azonnal segítőexpedíciót indítottak be bányásztestvéreik megmentésére anélkül, hogy a nehézkes hatósági eljárást bevárták volna. A mentőexpedíciót feltartóztató német és francia vám- és csendőroket félrelökve, a vámsorompót darabokra törve rohantak a német bányászok a francia bányászok segítségére.

A világ elismerten legtökéletesebb és ezért legrágabban fizetett filmrendezője: G. W. Pabst. Elsárgult francia és német napilapokat olvasva született meg

G. W. Pabst agyában a gondolat: a Courrièresben szerencsétlenül járt bányászok segítségére rohanó németeket meg kell filmesíteni. Csak az időpontot változtattott: a robbanás nem a háború előtt, hanem a háború után történik. Csak két megrázó jelenetet emelünk ki ebből a filmből: a föld alatt a franciák segítségére rohanó német bányászokat megállítja a föld alatt egy vaskerítés: határ 1919! Pillanatok alatt a vaskerítés vasképpé válik a bányászoklök csapásai alatt. A másik jelenet: az alétan fekvő francia bányász meglátja a bányászal-arccal (gázmaszk) közeledő német bányászokat, meghallja, hogy németül beszélnek, azt hiszi: még mindig háború van és... birokra kell megmentőivel. (Erészakkal kell megmenteni).

Ezt a filmet az összes német és francia konzulok, attasék megnézték. Ez a film G. W. Pabst legtökéletesebb filmje: ezt a világsajtó egyöntetűen állapította meg. Napi- és szaklapok hasábjait irtak állandóan a filmről. Technikailag is csoda, amit G. W. Pabst művelt: a filmben nincs szerelem és nincs happy end. A rendezés legkisebb részlete is egy állandó kiáltás: ez egy világprobléma. A ledöntött földalatti és földfeletti határsorompók felkiáltójelek, kérdőjelek, gondolatjelek...

Ezt a filmet „Bajtársak” (Kameradschaft) címen máától kezdődőleg vetíti az Iparkamara új palotájában levő ROYAL mozgó. Pénteken mutatkozik be voltaképpen a csodálatos Western Electric beszélőgép: halk süttőgésokról végképp ható sikoltásokig, az áldozatok halálhőrgésétől a mindent elsöprő viz robbaját: mindent tökéletes tisztasággal ad vissza a Western Electric beszélőgép.

Olcsó és kényelmes utazás Budapestre

Az „Orbis” november 10-iki színházi és divatrevü vonata

Az utazás és a sport világhívatját az emberi fejlődés tekintetéből csak helyeselni lehet. A kultúra érdekében is hasznos munkát végeznek azok a szervezők, amelyek ennek a divatnak az érvényesülését elősegítik.

Az Orbis-iroda is ezeknek a szervezőknek a sorába áll.

Indulásképpen egy budapesti társasutazást kíván rendezni, amely kényelem, célszerűség és főként olcsóság tekintetében minden hasonló kísérletet felül fog mulni.

Az Orbis-iroda filléres gyors vonatához Kolozsváron és Nagyváradról lehet csatlakozni.

Hatszázkilencven lejért Kolozsvárról, 475 lejért Nagyváradról a következőket nyújtja az Orbis-iroda utiterve:

1. Vasúti jegy Kolozsvárról oda és vissza.
2. A magyar vizum díja.
3. Ingyenes részvétel, zenés tea és táncdelutánál egybekötött női és férfi divatrevü bemutatóján. Az őszi és téli párizsi divatújdomságok felvonulása.

Szabad-e Romániában énekelni az Internacionálét?

Három galaci munkás odissaéja egy éjjel után elénekelt munkásinduló miatt

Bucuresti-Bukarest, okt. 20. (Az Új Kelet utd.) Az egyik galaci mulatóhelyen jellegzetes incidens játszódott le, amelynek váratlan következményei lettek. Az elmúlt hét egyik estéjén a Canelos bodega kertjében mulatott három munkás, közöttük Constantin Butur, a kézművesek szindikátusának elnöke. A munkások bort rendeltek, majd ennek hatására alatt értelevél vita indult meg közöttük a szocialista doktrína fölött. A kertben más vendégek is voltak, közöttük egy asztaltársaság, amely főleg katonatisztekkel rekrutálódott.

Éjjel után, amikor a hangulat már kissé emelkedett volt, a munkások felszólitották a zenekar zongoristáját, hogy intonálja nekik az internacionálét

A zongorista először vonakodott, de végül is engedett a munkások ismételt kérésének. A munkásinduló hangjaira felfigyelt a tiszték asztalánál ülő Baicu alezredes. Ez azonnal magához hívatta a lokál tulajdonosát és szemrehányást tett neki az Internacionálét és felszólitotta, hogy a munkásokat azonnal dobassa ki a helyiségből. Hogy pedig ez minél rövidebb uton meg is történjék, az alezredes rendőr után küldött. Rövidesen meg is jelent egy komiszár, aki a munkásokat a rendőrségre kísérte.

Megjelent azonban a rendőrségen Baicu alezredes is, aki jegyzőkönyvre adta, hogy három „kommunista” egy olyan induló eljátszását rendelte el, amely be van tiltva Romániában. A jegy-

zőkönyv felvétele után a munkásokat szabadlábra helyezték. Baicu alezredes azonban jelentést tett a történetéről Barbuaneanu admirálisnak, a dunai divízió parancsnokának.

Az admirális feljeli a munkásokat az ügyészségen. Újabb vizsgálat, kihallgatások, az ügyet ad acta teszik. A hadsereg képviselői azonban nem nyugodtak bele ebbe az elintézési módba. Ali-Manescu tábornok garnizonparancsnok rendeletet adott ki, amelyben a helyőrség tisztjeinek szigorúan megtiltja, hogy betegyék a lábukat abba a helyiségbe, ahol az Internacionálét énekeltek. Másrészt a főügyészséghez fordul és a Marzescu-törvény alapján a három munkás megbüntetését kéri. Hozz vezetőügyész átteszi az aktákat Vidracu vezetőügyészhez azzal az utasítással, hogy új vizsgálatot vezessen le. Ma dél előttre ismét beidézték az ügyészségre a helyiség tulajdonosát és a három munkást. A szocialista vezetők, de jogászok is úgy vélekednek, hogy az Internacionálé éneklését semilyen törvény, vagy rendelkezés nem tiltja. Nagy érdeklődéssel várják éppen ezért hogyan fognak dönteni az igazságszolgáltatási hatóságok.

SPORT

A KKASE tisztújító közgyűlése

A KKASE tisztújító közgyűlése. Kezden este tartotta meg a KKASE tisztújító és egyben alapszabálymódosító közgyűlést. A teljes számmal egybegyűlt tagok előtt Schuster Viktor ügy. alelnök visszapillantást vetett az elmúlt esztendő során a KKASE színeiben megrendezett versenyekre és rámutatott arra a gazdag sporteredményre, amelyet egy országos, mint nemzetközi versenyek lebonyolításában ért el. Különösen a torna és box-sport továbbfejlesztésével. Hogy a huszéves multtal rendelkező egyesület a jövőben fokozottabb mértékben teljesítse hivatását, hogy munkaprogramját megvalósíthassa, elkezdhetetlenül szükségesnek jelölte meg az alapszabályok módosítását és az eddigi keretek kiszélesítését. Ennek megfelelően az eddigi Kereskedelmi Alkalmazottak Sport Egylete helyét „Közgazdasági Alkalmazottak Sport Egylete” nevet fogja viselni az egyesület, mely platform alkalmas arra, hogy a város minden rétege elhelyezkedést találjon benne. A lelépő régi vezetőség helyébe új vezetőséget választott a közgyűlés: Elnök Rózsa Mór, Társelnök Platsintár Lukács. Alelnökök: András Gyula, Blaroly Gyula, Geréb Károly, dr. Imrei Károly, Krebsz János, Pap László, Rotari-desz István, Platsintár Endre, Schéfer László, Sztupjár István, Weber Oszkár. Főtájtár Farkas Béla, Titkár Ludmann Béla. Főpénztáros Krejzi Gyula. Pénztáros: Wolff Ernő, Ellenőr Bacsoni Géza. Jegyző Friedmann Gyula. Ügy. alelnök Schuster Viktor.

Az első Haggibbor-tea. A Haggibbor szokásos őszi teadélutánját október 30-án délután kezdi meg a Palace-kávéház különlhelyiségében. A zenét a neves Salga-dzsessz látja el. A teadélután rendezése az első kolozsvári, sőt romániai jóvársenynt rendező meg az ősz első teadélutánján. Így a hangulat az ismert Haggibbor-hangulatokat is felül fogja mulni az október 30-iki Haggibbor-teen.

Párizsban hivatalosan bucsuztatták el a távozó von Hoesch párizsi német nagykövetet. Párizsból jelentik: Tegnap volt von Hoesch távozó német nagykövet bucsuztatása. Herriot a Quai d'Orsay dezsónét adott tiszteletet, amelyen a francia kormány több tagja is résztvett, ugyancsak a jelenleg Párizsban időző Francois Poncet berlini francia nagykövet is. A francia miniszterelnök nagy melegséggel méltatta a nagy követ érdemeit és sajnálkozását fejezte ki távozása felett. A német nagykövet ez alkalommal átadta Herriotnak a Hinden burg által neki adományozott Goethe-érmét.

Tud hegedülni? akkor vegye meg Beethoven Mozart-szonátáit, hegedű-zongora, két hatalmas kötet egy-egy kötet 144 lej. Utánvétellel küldi Lepage kottaraktár Cluj. Kérje a leszállított áru kottajegy-

Febru
gazdas

London,
mány tegn
amelyen a
négyhataln
körül neh
idejűleg k
Párizsban
riotval s k
helyes len
ciát Lausa
kivüli váro
miniszterel
pontja mel
helyének C
Ezzel k
az angol k
tük a york
ter. Lansb
stb. emléki
hoz, melyb
bátran a fe
irányuló n
resztül a t
vonalának

Salt
pén
WE
BA
sz
vez
ille
3 ó
Va

Hatiga
intervenia
Cluj-Kolo
Kelet tud.)
tura tegnap
azt a hat n
miatt letart
rendőrkeszt
tájékozási
előtt fogadt
és meghallg
örkvesztor

Belgrad,
ka történeté
rozatot hozo
egyesülete.
a belgrádi n
dikátusai ki
stina ülésér
sem adnak le
a határozatu
tartják, amíg
hatósági cen
A közvélemé
hamisításáho

Február tizenharmadikán nyitják meg a világgazdasági konferenciát

Henderson: „A leszerelési konferencia közeledik a döntő pillanathoz“

Herriot ragaszkodik ahhoz, hogy a négyhatalmi konferencia Genfben legyen. Az angol közélet 300 kiválósága emlékiratban kérte Macdonaldtól, hogy vigye bátran keresztül a leszerelést. November 21-re összehívták a leszerelési konferencia főbizottságát

London, október 20. Az angol kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen a leszerelési kérdésével és a négyhatalmi konferencia összehívása körül nehézségekkel foglalkoztak. Egy idejűleg lord Tyrell angol nagykövet Párizsban megbeszélést folytatott Herriotval s közölte Anglia nevében, hogy helyes lenne a négyhatalmi konferenciát Lausanneban, esetleg más Svájcban kívüli városba összehívni. A francia miniszterelnök megmaradt azon álláspontja mellett, hogy az értekezlet színhelyének Genfnek kell lennie.

Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy az angol közélet 300 kiválósága, köztük a yorki herceg, számos volt miniszter, Lansbury, a munkáspárt vezére, stb. emlékiratot juttattak el Macdonaldhoz, melyben felhívják, hogy álljon bátran a fegyverkezési egyenjogúságra irányuló német igény mellé s vigye keresztül a fegyverkezés általános színvonalának leszállítását, mert a világ-

béke függ attól, vajjon sikerül-e a volt győztes hatalmak fegyverkezési szintjét a lefegyverzetekéhez hasonló mértékre lecsökkenteni.

London, október 20. Henderson, a leszerelési világkonferencia elnöke Genf-ből táviratot intézett az angol fővárosban ülésező Nemzetközi Újságíró Szövetség kongresszusához, melyben az értekezlet üdvözlése után annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a leszerelési kérdés közeledik a döntő pillanatokhoz, amidőn a kormányoknak választaniuk kell a szervezett béke és a nemzetközi leszerelés, vagy a háboru előtti idők anarkiája között. Ezen a döntésen fordul meg a modern civilizáció sorsa. Egyidejű jelentés szerint Henderson november 21-ére összehívta a leszerelési konferencia főbizottságát. Ezzel kapcsolatban jelentik azt is, hogy a világgazdasági konferenciát Londonban február 13-án nyitják meg. Elnöke Macdonald lesz.

Sajtóbemutató

pénteken délután fél 12 órakor az Iparkamara új palotájában levő WESTERN ELECTRIC beszélőgéppel felszerelt ROYAL mozgóban: BAJTÁRSÁK (Robbant a bánya!) G. W. Pabst hatalmas proletáréposza bemutatására. A hatóságok, szerkesztőségek, közületek, szakszervezetek, társadalomtudományi, emberbaráti egyesületek és párhelyek illetékes tagjait szívesen látjuk. Premier előadás MA péntek délután 3 órakor.

Változatlanul áll a bőripari munkások sztrájkja

Hatiganu rendőrkezes ígéretet tett a munkásságnak, hogy intervenciálai fog a munkások követeléseinek teljesítése érdekében

Cluj-Kolozsvár, október 20. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári rendőrkezes-túra tegnap este szabadlábra helyezte azt a hat munkást, akiket a sztrájk miatt letartóztattak. Hatiganu Simon rendőrkezes ígéretet tett a munkásoknak, hogy a sztrájk ügyében tájékozódást nyerjen, csütörtökön délután fogadta a munkások küldöttségét és meghallgatta követeléseiket. A rendőrkezes kijelentette a munkások

előtt, hogy törvényesnek tartja a követeléseiket és intervenciálai fog a gyár igazgatóságánál a munkások követeléseinek teljesítése érdekében.

A munkásság között állandóan bízakodó a hangulat és remélik, hogy sikerülni fog követeléseiket teljes egészükben keresztülvinni. A sztrájkolók száma napról-napra szaporodik.

A belgrádi újságírók bojkottálták a jugoszláv parlamentet

Belgrád, október 20. A zsurnalisztika történetében példanélkül álló határozatot hozott a jugoszláv újságírók egyesülete. Hosszas vita után tegnap a belgrádi napilapok és hírlapok szindikátusai kimondották, hogy a szkupstina üléséről egyetlen szó tudósítást sem adnak le a mai naptól kezdve. Ezt a határozatukat mindaddig érvényben tartják, amíg a parlamenti tudósítások hatósági cenzúrája meg nem szűnik. A közvélemény tájékoztatásának meg-hamisításához nem nyújthatnak segéd-

kezet, már pedig az utóbbi időben a szkupstina ülésein történtek tökéletesen elváltoztatva kerülnek a nyilvánosság elé a cenzúra jóvoltából. Amíg a kormány lehetővé nem teszi, hogy a parlamenti tudósítások hűségesen adhas-sák vissza az ülések lefolyását, a lapok nem foglalkoznak a parlamenti élettel. Kormánykörökben a határozat élénk izgalmat keltett és most presz-szióval igyekeznek a lapokat más állás-foglalásra bírni.

Fogápolás tudományos alapon

Unna dr. tanár, a kiváló orvos és tudós megállapította, hogy a fogkefe és a víz nem elegendők a fogak ápolásához. Az ő utasítására állították össze a Pebecco-fogpasztát, amely megfelel mindazon feltételeknek, amelyeket a modern tudomány a helyes fogápolástól megkövetel. Pebecco például minden tisztítja a fogakat, ragyogó fehér színt ad, anélkül, hogy megtámadná a zománcot. Pebecco megakadályozza a fogkő képződését, erősíti a foghúst és tiszta leheletet biztosít. Már aromája is igazolja, hogy a Pebecco fogpasta egész különleges fogápolószert.

BEIERSDORF & CO. S. A. R., BRÁŠOV
Strada Julia Manu 39

A japán csapatok elfoglalták a kínai felkelők főhadiszállását

London, október 20. A tokiói hadügy-minisztérium hivatalos kommunikéban közli, hogy a japán csapatok súlyos harcok után elfoglalták Mandzsuriában Tung-Suát, a felkelő hadsereg eddigi fő hadiszállását. A japánok több ezer foglyot ejtettek és nagymennyiségű hadi-

szert zsákmányoltak. Sza-Pi-Vez tábornok a felkelők parancsnoka üzenetet juttatott el a japán főparancsnoksághoz, melyben közölte, hogy hajlandó lenne fegyverletételre, amennyiben a japánok biztosítanak arról, hogy sem neki, sem katonáinak bántódásuk nem lesz.

Trebtsch-Lincoln-t Brüsszelben letartóztatták és áttelepítették a német határon

Brüsszel, október 20. Trebtsch-Lincoln nemzetközi szélhámos, Chao-Kung néven buddhista szerzetesi ruhában Németországból jövet átlépte a belga határt s Brüsszel egyik szállodájában szállt meg. A rendőrség detektívjei néhány órával megérkezése után a szállodában őrizetbe vették Trebtsch-Lincolnt, akit még évekkel ezelőtt elkövetett bel-

giumi szélhámoságai miatt akkoriban örök időkre kitiltottak Belgiumból. A rendőrigazgatóság utasítására a szélhámost a német-belga határra vitték s áttelepítették a határon Németországba. Trebtsch-Lincoln azért utazott Belgiumba, hogy franciaországi útjához megszerezze Brüsszelben a francia vízumot.

Ötéves tervet dolgozott ki a szovjet a vallás kiirtására

Bezárják a templomokat és zsinagógákat

Moszkva, október 20. A népbiztosok tanácsa rendelkezést adott ki, amellyel az ötéves tervet léptet életbe a vallás és az egyház „teljes kiirtására”. Az új ötéves terv első évében bezárják a szovjetunió területén az összes templomokat és imaházakat. 1933-ban kiirtják a családokon belül működő „vallásos sejteteket” s ugyanakkor minden vallásos érzelmet alkalmatlanná tartsák az állami hivataloktól és üzemeiktől, 1934-ben pedig óriási

aranyú filmpropagandát kezdenek a vallás ellen. Addigra nem kevesebb, mint százötven vallásellenes filmet akarnak gyártani.

A bezárt templomokat, kápolnákat és zsinagógákat mozikká és klubokká alakítják át. A vallási irodalmat teljesen betiltják és tilos lesz minden vallási kultusz is. 1937-re a szovjetunió területén — a legújabb ötéves terv szerint — semmiféle vallásos élet nem lesz többé.

Fel akarták robbantani a monte-carlói bankot

Magasrangú katonatisztek, földbirtokos, tanár, gyárigazgató, tanítónő a vádlottak padján

Budapest, október 20. Érdekes társaság került tegnap a budapesti járásbírószágon a vádlottak padjára. Előkelő urakat, egy nyugalmazott ezredes volt huszárkapitányt, tanárt, földbirtokost, ügyvédet azzal vádolt a bíróság, hogy Hentz Károly volt országgyűlési képviselő lakásán rendszeresen ruletteztek.

A vádlottak — Bakó Julia nyugdíjas tanítónő, dr. Wilhelm Frigyes ügyvéd, Gömör Elek részvénytársasági igazgató, Holcer György OTI tisztviselő, Miksa Zoltán városi tisztviselő, Helfer Béla tanár, Halász Sándor borkereskedő, aki a krupié volt, Henter Gábor volt huszárszázados és Bergthaler Béla kereskedő. — mind azzal védekeztek, hogy tiltott szerencsejátékok nem üztek és nem érzik magukat bűnösnek. Valamennyien a következő egyöntetű vallomást tették:

— A Belvárosi Keresztény Nemzeti Kaszinóból ismerjük egymást. Egy alkalommal a szerencsejátékokra terelődött a beszélgetés és azt vitattuk, van-e olyan rulettszisztéma, amelynek alapján biztosan lehet nyerni. Elhatároztuk, hogy kipróbálunk különböző szisztémákat. Kibéreltük dr. Hentz Károly Váci uca 63. alatti lakásának egy részét itt helyeztük el a rulettgépet. Mindenki más és más szisztémát próbált ki. Naponta déli tizenkettő és két óra között szoktunk összejönni, de pénzben sohasem játszottunk. Az volt a célunk, ha valamelyik szisztéma beválik, kimegyünk Monte-Carlóba és robbantani fogjuk a bankot.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

IRÓK ÉS IRASOK

Az Europäische Revue zsidó-száma

Bécs, október hó.

Öt német és öt zsidó író fogott benne össze, a főszerkesztő Rohan herceg az élükön a tizenegyedik, hogy a német problémává dagadt zsidó kérdést kiemelje a népgyűlölet és az ucca sarából, ahová a hitlerista Versammlungs-Sprecher (Wer ist an allem Schuld? — bődül fel a kérdés és a nem éppen szelleműs választ röviden ez: Der Jude!) már úgy látszott menthetlenül leráncigálta. Nem mind zsidó-barát németek és nem éppen kivétel nélkül mint zsidók, akik megszólalnak itten. A németek közt ott van, hogy más példát ne mondjunk, az osztrák Studentenordnung öregapja, Gleispach gróf és a zsidók között Jakob Wassermann, aki szintén — és pedig viszonyzatlanul — ez teszi komikussá a megnyilvánulásait — szerelmi vallomásokkal üldözi a németeket. De ami végeredményben kikerekedik ebben a zsidó-számban, mégis örvendetes. Mert mindegyik hozzászólás nívós és lelki kulturát mutat. És ha az ósallati ösztönök nem is tüntek el maradék nélkül mindegyik autorból, legalább annyi bizonyos, hogy nem a priori acsarkodás, vagy megrögzött rossz szándék munkál bennük. Egyszerűen emberi fogyatékosság a hibák gyökere.

A Rohan bevezetője nem igen mond újat. De pompásan van megírva és ezért a felfedezés frissességével hat. A fajiság eszméjének híve, de képtelenségnek itéli, hogy például Hoffmannsthal, vagy Schelert ki lehessen ebrudalni a német szellemiség történetéből. Figyelmeztet rá, a zsidók nem jöttek el a németországba, és idők óta laknak területén. Akárcsak a magyar Székfü, ő is a tömeges keleti bevándorlásban látja az okot, amely a zsidó kérdés kelevényét Németországban kifakasztotta. Az élesztő, meg a só ósdi parabólája, új változatban szerepel nála: Halastóval példálózik, melyben csuka keveredett a potyák közzé. Abban reménykedik, hogy az öntudatos zsidókkal megint csak összelebegednek majd a németek. Mert a felháborodást, az ellenségeskedést mindenekelőtt a mimikry váltotta ki. De ha így lenne, veti közbe a jámbor olvasó, akiből a Rohan szóáradata nem ölte ki teljesen a logikát, miért volt a keleti zsidóbe-vándorlásnak krízist fokozó ereje? Hiszen ezek a Keletről jöttek, nem mimikryztek!

A német liberális zsidóság szellemi vezére, Leo Baek a második hozzászóló. Őt és antiszemita ellenlábását, Hans Blüher együtt nehéz megérteni. Különös, nekünk egyenesen exotikus lelki világban él mind a kettő. Blüher gondolkodásmódjára rávilágít ez a páromondat: A vallásos-zsidó Max Warburg a háború továbbfolytatását tanácsolta a pacifista német kancellárnak, Max badeni hercegnek. Pedig Warburg fiának éppen akkor kellett a frontra indulnia. Lehet-e tagadni, hogy becsületes német módjára cselekedett? De ebből korántsem következik, hogy hivatalképes lehessen a német államban, mert zsidó létére nincsen a német történelem törvényének („Geschichtsgesetz“) alveteve, hanem Izrael egységének... Még cifrább, (hogy ne mondjuk ki áperthe: ostobább) ez a mondat-sorozat: A zsinagóga így szól: Ti, Marx, Feud, Einstein, Ullstein! Ti nem vagytok többé zsidók! Ez helyes lenne, ha a zsidó egység nem a vérségen és a hiten alapulna. A zsinagóga kiközösítette kebeléből Trotckit, de imádkozik a visszatéréséért... Tisztelettel kérdezzük: Miféle csodabogár ez?

Hans Kohn ezuttal nem a világos feju politikusi, akinek egyéb írásaiból ismerjük, hanem lélekbuvár szerepben és buberi félhomályban tetszeleg. De így is sok okos megállapítás csendül fel szavaiban. A végső konkluzió, amely

hez elérkezik: A zsidó kérdésnek nincsen megoldása, nem nyílik sima, széles ucca előtte; de a becsületes, a gyűlölettől meg nem vakított és a tények elől el nem zárkozó igyekvés, amelyre a népeket és a zsidókat a sorsközösség kötelezi, képes lesz a Németországban elviselhetetlenné vált és mind-egyik félre nézve egyképpen káros feszültséget minden valószínűség szerint az emberiesség szellemében megnyitni és a zsidó-német együttélést megtermékenyíteni.

A füzet vitathatatlanul legjobb cikke Ernst Kahnnak, az ismert gazdaságpolitikusnak írása „a zsidókról a gazdasági életben“. Hosszúra nyúlva, ha kivenetolnánk a karnókat. Nála is be kell érjünk, bármennyire is kedvünkre lenne a gondolatainak népszerűsítése, a végső mondatoknak, a végkövetkeztetésnek ideírásával: A szabad kapitalizmus kora nem fog a régi formában visszatérni. A zsidók nagy készségét az elvont elmélkedés iránt új mederbe kell hát terelni. Epen a közös — az állami gazdálkodásnak van ilyen erőkre hatalmasan nagy szüksége és a tudomány terén is mérhetetlenül nagy az értéke ennek a lelki dispositionnak. A kérdés csak az: Lehetővé fogják-e vajjon tenni, hogy a zsidók a közjó javára dolgozzanak? Vagy a korlátolt fajgyűlölet tovább fog haladni eddigi útján és megfertőzöttnek fog minősíteni például egy oly tudományt, melynek terén a zsidóknak a legnagyobb felfedezéseket sikerült elérniük?

A német-zsidó irodalom problémái körül Nádler és Arnold Zweig hadakoznak egymással. Befejezésül pedig egy sereg könyvismertetés szerepel: a zsidóságról szóló, zsidó problémákat taglaló legjobb könyveknek sokmindentől tájékoztató és felvilágosító bírálata.

A nagy könyv és folyóirat tömkelegben, mely most a speciálisan német-zsidó kérdés körül kavargó, külön-külön klasszis ez a zsidó-szám. Erdemes akár hosszasan is elidőzni mellette.

(g. s.)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Az Opera műsora

Péntek, október hó 21: Figaró házasa.

Vasárnap, október hó 23: A denevér. (Premier és gálaelőadás.)

Hétfő, október hó 24: A zsidónő.

Szerda, október hó 26: A denevér.

Péntek, október hó 28: Othello. (Új szereposztással.)

Vasárnap, október hó 30 (este): A denevér.

Hétfő, október hó 31: A trubadúr.

Szinkör-Mozgó műsora

Csütörtöktől kezdve: Két világ, Dupont mesterműve, Peter Voss, H. Valentin és Maria Paudler. És a legjobb hangos, háromfelvételű, németül beszélt Paramount-ujtság. (3.kor a hely árak: 10—20 lej.)

Jön: A hercegnő szabója: Jeanette MacDonald és Chevalier.

ROYAL-MOZGÓ műsora

(Iparkamara új palotájában)

Péntek: Premier! BAJTÁRSÁK! (Robbant a bánya). G. W. Pabst proletár epósa.

SELECT-MOZGÓ műsora

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor: Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Kadétok. A szezon egyik legnagyobb szenzációja. Trude v. Molo, Albert Bassermann, Johannes Riemann.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Franyó Zoltán újabb műfordításai

(Genius kiadás, Temesvár)

Franyó Zoltán, a neves költő negyvenhárom román lírikus verseinek legjavát fordította és tette közzé legújabb kötetében. Bevezetőjében bocsánatot kér, hogy nem tudta megközelíteni az eredetinek minden árnyalati szépségét. Ez a fordító sablonos exkuzálása. Az olvasó azonban a lírának e káprázatosan bőséges áradata láttára mást állapít meg. Azt, hogy sok esetben a fordító, ha nem is javított az eredetin, de új értékekkel színesebbé varázsolta a verseket.

A versek sorrendjét különböző áramlatok szerint állította össze a fordító. Eminescu indítja be a költők sorát, bo-rongó, pesszimiztikus, gyönyörűséges költeményével: a „Mortua est“ cíművel. Ime két strófa a fordításból:

Ich seh' deine Seele die Leere durchschweben
Und nachter den tönerren Leib... ohne Leben,
Auf Linnen gebettet im hölzernen Schrein
So seh ich dein lebendes Lächeln, du Reine —

Stets fragt meine Seele, von Zweifeln zerbrissen:
Warum hat dich, Engel, der Tod mir entrissen?
Du warst ja so jung noch um Schönheit zu spenden,
Sag, bist du gegangen, ein Sternlicht zu blenden?

Az újabbak közül Goga Octavian és Isac Emil fordításai a legsikerültebbek. „Die Jahre schwinden...“ című finom, légiessen szomorú versében ime a leáldozott élet két sora:

Die schönen Jahre sind schon längst zu Ende,

In shwarzen Nächten rote Flammenbände

Franyó Zoltán könyve szép kulturcselekedett és méltón csatlakozik ahhoz a munkához, amit a költő-fordítóban mindig is becsültünk és csodáltunk.

(sz. i.)

URANIA-MOZGÓ műsora

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor: Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Suhanó árayak. UDET, a világhírű repülő, a Nilus völgyétől a Kili-mandszaráig tett repülőútjának eredeti felvételei.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, október 21.

Bukarest, 18.10: Rádiózenekar. 19.30: Opera.

Budapest. 9.15: Szimf. hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Hangv. 12.25: Hírek. — 1: Pontos időjezés, időjárás. 1.15: Népi iskolai testnevelés tanfolyama. 2.45: Hírek. 3.30: Diáklőra. 4: Cigányzene. — 4.45: Pontos időjezés, időjárás, hírek. 5.15: Gyorsirási tanfolyam. 5.45: Szalonzene. 6.45: Külügyi negyedóra. 7: Arany János nemessége címmel előadás. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 7.30: Massenet: Manon című operája. Közben időjezés, időjárás, majd grammofonhangv. 23.15: Cigányzene. Bécs. 22.15: Szórakoztató zene. Berlin. 22.30: Szórakoztató zene. Varsó. 20.15: Szimfonikus hangv. Milánó. 20.45: Szimf. hangv. Róma. 20.45: Zenekari hangv. Prága. 21.35: Orosz operakarok. Pozsony. 18.05: Rádiózenekar. Brünn. 22.20: Szórakoztató zene. Osló. 20: Karének. Stockholm. 20: Katonazene. 21: Karének.

Svájci Romand Adó. 19.15: Grammfón. Svájci Aleman Adó. 20.30: Olasz zene. művek. Szombat, október 22.

Bukarest. 19.40: Grammfón. 20.30: Modern dalok. 21: Zenekari hangv.

Budapest. 9.15: Zenekari hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Balalajkazene. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjezés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Gyermekjátékosóra. 4.45: Pontos időjezés, időjárás, hírek. 5: A szinpad

Ügyvédi határ-idő napló 1933 Lepage-nál Kvár

NYOMBAN rendelve 300 lej, később 400 lej utánvétellel, vagy előfizetve franko.

világítás fejlődése. 5.30: Cigányzene. — 6.30: Arany János emlékünnepe. 7.45: Mit üzen a rádió. 8.15: Grammfónhangverseny. Olasz dalok. 8.45: A Liszt Ferenc Társaság hangv. Liszt műveiből. Közben pontos időjezés, hírek. 10.30: Időjárás, majd szalonzenekar és jazz. Bécs. 20.15: Szimf. hangv. 22.10: Jazz. Berlin. 20: Rádiózenekar. Breslau. 21.10: Régi táncok, új dalok. Varsó. 22.05: Chopin-művek. Milánó. 20.30: Népdalok. Róma. 20.45: Rossini: Olasz nő Algir. ban c. operája. Palermo. 20.45: Operett. Pozsony. 21: Fuvószene. Svájci Romand Adó. 20: Balalajkazene. Svájci Aleman Adó. 19.45: Svájci dalok.

APRÓ HIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetéseket előre fizetendő. Jelítség levelet csak egy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Fogászati szék „Dominátor“ alig használt, olcsón eladó. Rosenberg Armin Huedin.

התלמוד תורה דפה מבקשת מלמד ת"ח שיש לו חתרה על איסור והותרת החפץ לקבל משה וי ישרה העתיקה מכתבו חתרה שלו במיטתו ת"ח דק"ק נאסד
Adresse: Packer Mör Nasaud

Ich such aufs Land ein junges jüdisches Mädchen (Lehrerin oder Erzieherin) perfect in Deutschem und Rumänischem zu zwei kleinen Mädchen, welche das Grössere zur zweiten Elementar-Klasse vorzubereiten hat. Klein Albert Guts. besitzer in Suia. Dej. Postfach: 115. Jud, Somes.

Egy szoba fürdőszobás garcon lakás kiadó. Hosszu u. 25.

Használt cserépkályhát (Dániel rendszerűt is) keresek megvételre. Izsák, Hajdu u. 1/a.

Varrónó, elsőrangú francia. és angolmunkás vállalja nagyon olcsón a legkülönböfélé fazonok készítését, csakis saját lakásán: Calea Victoriei (Magyar u.) 139. Hátul az udvarban.

Vastartályokat 10—50, vashordókat 1—20 Hl. nagyságban veszek. Ajánlatok „Industria“ jelígre a kiadóba kérek.

Gyakornokot fölveszünk, érettségizett és németül tudók jelentkezzenek. Unió száll. vall. rt. Cluj, Piata Unirei 4.

Eladó egy angol mechanikájú teljesen új pianó, Str. Wilson 1/a.

Kiadó különbejáratu, szépen butorított parkettes szoba fürdőszoba használatlalt. Str. Wilson 1/a.

Jól bevezetett cipőüzlet és javítóüzem kis raktárral olcsón átadó. Cim a kiadóban.

Négy liceumot végzett urileány, ki perpektül bírja a magyar és román nyelveket, állást keres. Cim a kiadóban.

Intelligens urinó társalkodónéknak vagy házi kisasszonynak ajánlkozik idősebb vagy beteg urinó mellé. Megkeresést L. Rózi Oradea, Dudek ucca 3. kérek

Komplett üzletberendezés olcsón eladó Értekezni: Albert papirkereskedésben C. Victoria 7.

Egyetemi és zeneakadémiai hallgató héber, francia, román, hegedű órákat jutányosan ad. Cim a kiadóban.

Használt vaskályhát, esetleg egészen kis cserépkályhát keresünk. Cim a kiadóban.

ROYAL
Iparkam
TELEFON 5—
WESTERN E

Premier! Ba
(Robb
G. W. I

Előadások kezd
Helyárak: 3 ó
5, 7 és 9
35 lej.

H

— A király s
zsidó templom
tik: A nagyvár
király születés
zött ünnepelek
ben ünnepi
amelyek közül
Emánuej ortod
elmondott Ha
imája és a hé
mán himnusz.
hangja és az á
rüen összeállít
világított és z
mélto keretbe
napi ünnepeg
mal megemlít
főként az ősz
den nagyobb
karával és eme
ősi ünnepek.

— A Mata H
lik. Amsterdam
hogy Mata Ha
jén Franciaors
ról nagysikerű
nek Greta Gar
Mata Harinak,
garthe Zelle.
ságnál eljárás
hogy a Mata
sák be. Amenn
nem teljesíté
tési pert fog
len.

— A francia
Budapesten a
leslegeinek me
dapestről jelen
bizottai, akik
főbevásárlói,
folytatnak Bud
jövődék felesle
megvásárlásár
nagyon alacson
kétséges, hogy
Van Lee céggel
több ízben vás
országból.

— A finnors
ják az éhségssz
tik: A még le
vezetők folytat

— Letartóztá
tát. Berlinből
rint Görliñben
tartóztattak le
tására Görliñz
rohamosztag 18
letartóztatottak
ők követték el
bamerényletet
szerkesztősége
más politikai
ságokat is elk
li, hogy a görli
telefonhívásra
nem volt hajla

MINTAVASÁ
lajdonosai 5 sz
nak a „STEA“
C. Regele Ferd

— A német
sterilizáció me
A napokban mo
határozatot hoz
minisztérium i
zon ki törvény
bizonyos esetek
lehessen hajtán
tározat, mert a
testi sértésnek
tönbüntetést jár
vost súlyos b
ilyen operáció

UJ KELET *Legújabb hírek*

A nemzeti parasztpárt vezetősége kényszerítette Maniut a kormányalakítás vállalására

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

mentálta. Vaida még tárcanélküli miniszterként sem lépett be Maniu kormányába, sőt az újságírók előtt ama kérdésre, hogy mikor fog belépni a kormányba, így felelt: In ziua de soha. A román újságírók persze nem értették Vaida speciális kiszólását, mire Vaida románul is megismételte, hogy soha. Tegnap számban a politikai helyzetet vizsgálva, rámutattunk arra, hogy Maniunak sem elvi, sem személyi, sem párt szempontból nem lett volna szabad elejteni Vaidát. Am a király mindenképpen ragaszkodott Titulescu személyéhez és a diplomata-primadonna helyzetét megkönnyítette az is, hogy nemcsak Mihalache, hanem Madgearu is szolidaritást vállaltak vele. Mihalache, az egykor még marxista parasztpárti vezér tiz esztendőn keresztül hirdette az orosz-román kapcsolatok normalizálásának szükségességét. De a parasztpárti vezér számára — mint azt dr. Lupu nagyon találóan jegyezte meg — a személyek gyakran fontosabbak, mint az eszmék. Mihalache nagy tisztelője Titulescunak és a londoni követ egyetlen szemrebbenése elegendő volt ahhoz, hogy akcióba lépjen és szakadással fenyegette meg pártját és megbuktasson egy pártkormányt.

Mihalache kedvéért ejtették el Vaidát

A közvélemény szemében époly nagy mértékben emelkedtek e válság során Vaida részvényei, mint amilyen mértékben csökkent a Mihalacheval szembeni respektus és rokonszív. Ez azonban nem tartozik szorososan ide. Tény az, hogy a Mihalache által támogatott Titulescu kedvéért Maniu elejtette negyvenéves küzdőtársát. A beavatottak tudni vélik azt, hogy a nemzeti parasztpárt vezére soha nem járult volna hozzá egy ilyen kombinációhoz, ha három hónappal ezelőtt Vaida nem az ő feje felett és az ő határozott akarata ellenére vállalkozott volna a végleges kormány megalakítására. A helyzetet kommentálva, azt írjuk néhány nappal ezelőtt az Uj Kelet hasábjain, hogy „Vaida Sándor is már hiába keresi néha Maniu sima gesztusai mögött a benső barátság melegét”. Határozottan állíthatjuk, hogy ennek a két politikus közötti viszonyváltozásnak ugyancsak része van az események kialakulásában. Ezzel áll szoros kapcsolatban Hategan Emil erdélyi miniszternek, Vaida egyik legbensőbb hívének, a kormánylistából való kimaradása is.

Miért is buktatták meg Vaidát?

A Maniu-kormány végleges listája tehát csak részben tekinthető a Titulescu-Mihalache-koalíció győzelmének. Szeretpet játszott ebben az is, hogy a kulisszámögötti intrikáknak és bizánci számításoknak sikerült éketverni Maniu és Vaida 40 éves kipróbált barátságára közé is. Vaida Sándor sokkal lojálisabb, semminthogy emiatt nehézségeket okozna a Maniu-kormányban. Nem fog kilépéssel fenyegetőzni, mint azt a taranista vezérek csinálják igen gyakran és nem fog a parlamentben a kormány ellen beszélni. Legfeljebb azt csinálja majd, hogy hazajön Kolozsvárra és csendes pipázgatás mellett fog elmélkedni a felett: Miért buktatták meg őt egy olyan kérdésben, amely elölözleg a királyi is igazat adott neki és miért kell Maniunak befogadnia kormányába Titulescut, aki nem is tartozik a párthoz, nem is ért egyet sem Maniuvall, sem a külfölddel az orosz-román kérdésben.

Az orosz-román kérdés egyébként semmiestere sem tekinthető lezártnak a Maniu-kormány megalakulásával. Vaida Sándor néhány héttel ezelőtt kifejtette a parlamentben álláspontját az orosz-román kérdéssről — akkor az összes ellenzéki pártok és a parlament leszögezték, hogy

szükségesnek tartják az oroszokhoz való közeledést. Dr. Lupu el van határozva arra, hogy ezt a kérdést brükszi formában felvesse Titulescu külügyminisztersége alatt is. Mit fog válaszolni Titulescu? Azt, hogy nem hajlandó Vaida nyomdokain járni? De hát elképzelhető, hogy a parlament minden további nélkül lenyeli ezt a választ, miután előzőleg Vaidának adott igazat? Elképzelhető, hogy az ellenzéki pártok vezérei, akik Vaidával egyetértettek, tudomásul fogják venni Titulescu választát?

De tegyük fel a másik hipotézist. Titulescu kijelenti, hogy Vaida politikáját követi. De hát akkor miért kellett Londonból és Párizsból nyilatkozat-háborút folytatni Vaida ellen ebben a kérdésben? És miért kellett a Vaida-kormányt megbuktatni? A konklúzió csak az lehet, hogy Titulescu külügyminiszterségével súlyos ballasztot vállalt magára a Maniu-kormány. A kulisszák mögött Titulescu erősebbnek bizonyult, mint a Vaidakormány és az összes ellenzéki pártok együtt véve. Nagy kérdés, hogy sikerül-e majd neki ezt a kunsztstűtköt a parlamentelőtt is megismételni. Valószínű, hogy nem

szállása között, amíg ezt a nézeteltérést sikerült eloszlatni.

A döntő audienca

Négy óraker ment Maniu a döntő királyi kihallgatásra. A nemzeti parasztpárt vezére a beavatottak szerint még nem volt elhatározva a kormányalakítás vállalására, midőn felfelé haladt a királyi kastélyt övező kert alléján. Am az uralkodó oly lekötő közvetlenséggel fogadta már belépése pillanatában Maniut és annyira határozott formában biztosította támogatásáról, hogy a nemzeti parasztpárt vezérének már nem volt mit válaszolnia. Még egy félórát sem tartott az audienca, amelyről Maniu azzal jött ki, hogy vállalja a kormányalakítást. Színjében azonnal megindultak a találgatások az új miniszteri lista összetételét illetően. Mironescu már az első pillanatban kijelentette, hogy megrongált egészségi állapotára való tekintettel nem vállalhat tárcát. Az utóbbi időben sokat beszéltek arról, hogy Maniu és Mironescu között elhidegült a viszony. Mironescu el akarta kerülni annak látszatát, mint-ha személyi szempontok által vezetetté

Az új kormány ma, pénteken délelőtt, tartja első minisztertanácsát. Ez alkalommal megszövegezik a végleges kormányprogramot és döntenek az alminiszterek kinevezése felett. Az eddigi tiz alminiszter helyett valószínűleg csak öt kap helyet a kabinetben, akiknek valószínű listája a következő:

Belsőügy: Călinescu.
Földművelésügyi: Ghelmegeanu.
Pénzügy: Ernest Ene.
Közoktatásügyi: Petre Andrei.
Munka- és egészségügyi: Dr. Coltor.
Ha Titulescu ragaszkodni fog hozzá, úgy kineveznek egy alminisztert a külügyminiszteriumhoz is és pedig dr. Sava Radulescu meghatalmazott minisztert, Titulescu személyi titkárának személyében. Hatalmas feltűnést váltott ki az a hír, hogy az új kormányban valószínűleg nem lesz tagja Viorel Tilea, az eddigi sajtóügyi alminiszter.

A Curentul szerint Maniu szabad kezet kapott az uralkodótól minden tekintetben. Külügyi téren ez annyit jelent, hogy november elején Genfben folytatni fogják a tárgyalásokat Cădere varsói követ és Litvion. Ami a gazdasági politikát illeti, Madgearu pénzügyminiszterre való kinevezése arra enged következtetni, hogy a Népszövetség pénzügyi bizottságával létre jön a kolaboráció. Lehetséges, hogy Titulescu és Madgearu novemberben Genfbe utaznak a szükséges tárgyalások lefolytatása végett.

Szerencsés számok

Bucuresti-Bukarest, október 20. Az osztálysorsjáték mai húzásának nyeresményei: 300.000 lej 17.506, 100.000 lej 55.677, 50.000 lej 66.410, 20.000 lej: 43.405, 77.343, 52.688, 60.613, 15.000 lej: 19.568, 659, 72.816, 57.998.

A paraguay-boliviai határvidéken véres ütközet folyik

London, október 20. A paraguay-boliviai határvidéken véres és elkeseredett ütközet folyik. Mindkét részről tömegeket vetettek harcba. A hadiszerecsene kezd újra a boliviai erőknek kedvezni s ezek a paraguayiakat lépésről-lépésre újra visszazoritják a Gran Chacon birtokba vett erődállásokból.

Vasull kedvezményt kaptak a magánszínházak

Bucuresti-Bukarest, október 20. A CFR vezérigazgatósága az állam által szubvencionált magánszínházak tagjainak 50 százalékos menetjegy kedvezményt biztosított, ugyanugy, mint az államtisztviselőknek van. A családtagok részére azonban a kedvezmény nem mszól.

Visszaesett a font a nemzetközi tőzsdéken

Newyorkból jelentik: A hét elején 3.44 dollár volt a font Newyorkban, szerda este pedig 3.37. A font lanyhaságát részben normális gazdasági okok, részben pedig politikai zavarok idézik elő. Az őszi hónapokban Anglia sok nyers anyagot vásárol Amerikában és a többi tengerentúli államokban, ami természetesen gyengíti az angol valutaluta kurszusát. A kilengések most persze erősebbek, mint azokban az időkben, amikor a font az aranyalapon volt. Hozzájárult a font lanyhaságához a bel- és külpolitikai bizonytalanság is. Az ir köztársaság esetleges kikiáltása, a leszerelési konferencia sikertelensége mind olyan momentumok, amelyek a nemzetközi piacon gyengítik az angol font helyzetét. Természetesen nem lehet tudni, hogy a font lanyhasága neme a Bank of England üzletpolitikájának következménye, mert hisz köz tudomásu, hogy illetékes angol körökben a font árfolyamjavulását az év elején egyáltalán nem nézték jó szemmel és inkább az árnyvót óhajtották emelni, hogy ezzel az angol ipar exportlehetőségeit elősegítsék.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Barza 14, Pop. (v. Brassai u.) 19. sz. Telefon 6-13

Bajtársak!

(robbant a bánya!)

G. W. Pabst, a világ legjobban fizetett filmrendezőjének monumentális alkotása: a bányásztestvériség hatalmas éposza! Ma premier az Iparkamarai

ROYAL mozgóban

1200 francia bányász

kimentésére rohanó, a francia bányászok életének megmentéséért haláltmegvetően harcoló

német bányászok

csodálatosan hősi bravurja

és ebben az esetben nem neki, hanem a Maniu-kormánynak lesznek kellemetlen ségei.

Maniut kényszeríti a párt

A beavatottak azt is tudni vélik azonban, hogy Maniu számára nem maradt más választás. A nemzeti parasztpárt vezetőségének ülésén, amely a döntő királyi audienciát megelőzte, a vezetőség tagjai kijelentették, hogy nem vállalnak felelősséget a párt egységéért, ha Maniu visszaadja megbízatását az uralkodónak. Kifejtették, hogy ebben az esetben a párt a nagy nyilvánosság előtt fogja beigazolni önmagának tehetetlenségét és szétzüllését. Maniu nem tehetett egyebet, minthogy megállapítsa a következőket: Titulescu és Vaida között lehetetlen a megegyezés, viszont Mihalache és Titulescu, valamint Mironescu és Titulescu között teljes a harmónia. A párt valóságosan kényszerítette Maniut a miniszterelnökség elfogadására. Hátra maradt még annak tisztázása, hogy Maniu kape kielégítő választ alkotmányjogi skrupulusaira. Délután három óraker egy utolsó komplikáció merült fel, amelynek elintézését Popovici Mihály vállalta magára. Az igazságügyi miniszter kétszer is megjárta az utat a királyi rezidencia és a nemzeti parasztpárt vezetőségének főhadi-

magát és ezért hozzájárult ahhoz, hogy miniszterelnökk helyettes legyen a kormányban.

Madgearu elégtétele

Lényeges változást az előző kormánylistával szemben csupán az jelent, hogy a pénzügyminiszterium élére Madgearu kerül. A parasztpárti vezér elégtétellel kapta a pénzügyi tárcát a genfi tárgyalások során való dezavválásáért. A kormányba való belépése azt is jelenti, hogy Genfben alá fogják írni a megállapodást és Bukarestben rövidesen megjelennek a Népszövetség szakértő ellenőrei is. Maniu kétszer is megkísérelte Titulescut rávenni arra, hogy vállaljon szolidaritást a kormány pénzügyi politikájával. Titulescu azonban kategorikusan kijelentette, hogy ő külügyi szakértőnek érzi magát, ebben a minőségében lép be a kormányba, amelynek általános politikájával egyébként semmilyen közösséget nem vállal.

Bucsuzik Vaida Sándor

Vaida Sándor ma délben a szokásos bucsu-audiencián jelent meg Színjében az uralkodó előtt. Valószínű, hogy a volt miniszterelnök már a közeli napokban hazajön Kolozsvárra és a továbbiakban nem vesz részt sem a kormány, sem pedig a parlament munkájában.

Taxa postala plătite in num. 24.715 92

da Baron L. Po Telefon: 3-77. Havonta 110, n. évre 600, egész földre: Havonta felévre 6, egész detések díjazab KELET" az a sidóság egyet keink utannyo rá megjelölésé

Ünnepzárás

Vasárnap zárú engesztelő nap hozsannák és utolsó ünnepekr a Természet sz tudja a zsidó l. mé, vidám rem zsidó ünnepek Künn torlódhat fordulhat a szé bent a szivekbe ság, a remény t Tóra örömnapi zódik be az ünne ujsztesztóba a jelszónak erre ígét: „Amit az het”. Ha életni depresszió követ ket is kell tennü szük a jövő, ne link tesz, annak élet hullámzását bizzunk és remé lesben, amely fel bajait.

Ünnepzáraskor ciat Tóra öröme viszontagságaink tizeket ne enge vánk legyen ott ságnak.

Az angol e

Az angol egyh tak a londoni Fö döttség állítólag magánkézben lev nul államosítsal szüntessék meg.

Az egyházi kül és gyors és radii vetelte.

Amilyen megle méltó az angol ciónja.

Meglepő és mert a világhábor nemzeti államok fia inkább a háb emelték fel szavu

Az angol egyh megértette az id eszmélt arra, hog eszméjével semm ellentétben, mint boru, az emberte

Ha az angol e lista akciója nem ha a világ mind szervezte egyönt internacionale”, a ipar vére és ar mültsege ellen, u reményünk lehet les ügye nem ma

A honfibu é

Szép dolog a h őzelmesebb lelke lelki hurjain rezd

Az érzelmeken lami olyasmi is, a több kívánatossá

Van olyan hon lomadtán jól, sőt élni.

Ilyen természet kurzus urai is, a nemzeti fájdalom rort és panamáka számára, de a ma szerzett aranyakk

Nem nyegle áll dális-antiszemita fel az emberieseb Veres valóság, reflektorképpen v egy törvényeséki t

A tárgyalás a zajtolt le egy rág latban, amelyet B tott a budapesti B

A Népszava u Bethlen gróf, aki magyar honfibaná